

Олам гулларга тўлсин!

Мехмонали
Салимов,
Ўзбекистонда
хизмат
кўрсатган артист:

**ҲАЁТ
ТАРОЗИСИ
ТЕНГ
БЎЛСИН!**

ТЎЙДАН КЕЙИН...

5

**ОНА(ОТАНИНГ
ҲАМ)НИНГ ЎГАЙИ
БЎЛМАЙДИ-КУ!**

6

**БОЛА
ҚЎЛИДАГИ
ПУЛ**

8

“Оила ва жамият”
газетасини ўз оиласининг яна бир
ҳақиқий аъзоси сифатида қадр-
лаб, биз билан ҳамфикр,
ҳаммаслак бўлиб келаятган
муҳтарам муштарийлар!
Унутманг, сеvimли газетангизга
йил бўйи обуна
бўлишингиз мумкин.

Индекс — 176

ҲИКМАТ

Фикрлаш бир ой-
надир, сенга яхши
ва ёмон амалла-
рингни кўрсатади.

ФУЗАЙЛ

ХОТИН-ҚИЗЛАР УЧУН МОЛИЯВИЙ КЎМАК

Пойтахтимизда Республика Марказий банки томонидан Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, "Тадбиркор аёл" ишбилармон аёллар ассоциацияси ҳамда тегишли вазорат ва идоралар билан ҳамкорликда "Хотин-қизлар тадбиркорлигини ривожлантириш — банк эътиборида" мавзусидаги анжуман бўлиб ўтди.

Президентимизнинг "Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси фаолиятини қўллаб-қувватлаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармонида хотин-қизлар тадбиркорлигини ривожлантириш, уларнинг банк хизматларидан кенг фойдаланишлари, хусусан, кредит олиш ва бизнесни йўлга қўйишлари учун шароитлар яратиш бўйича белгиланган берилган вазифалар ижроси таъминланмоқда.

Юртимизда тадбиркор ва ишбилармон аёлларнинг ташаббусларини рўёбга чиқариш, инвестициявий лойиҳаларини муваффақиятли амалга оширишларида тижорат банкларининг молиявий кўмаги муҳим омил бўлмоқда. Республика Марказий банки ва Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси ҳамкорлигида мазкур Фармон асоси-

да комплекс чора-тадбирлар ишлаб чиқилиб, ҳаётга татбиқ қилиниши натижасида ўтган давр мобайнида аёллар тадбиркорлигининг барча шаклини ривожлантириш, уларни молиявий қўллаб-қувватлаш, ҳуқуқий-иқтисодий билимларини ошириш, хорижий тажрибалар билан таништириш, чет эл инвестициясини жалб этиш бўйича кенг қўламли ишлар олиб борилмоқда.

Ўтган ўн йил мобайнида республикамизда банклар томонидан хотин-қизлар тадбиркорлигини ривожлантиришга 2,6 триллион сўмдан зиёд маблағ йўналтирилди.

— Банклардан олинган кредитлар ҳисобига юзлаб янги корхоналар фаолиятини бошлапти, — дейди Тошкент курилиш коммунал касб-хунар коллежи иқтисод кафедраси мудири Дилдора Одилова. — Минглаб хотин-қизларимиз иш билан таъминланмоқда. Жорий йилнинг ўтган беш ойи давомида ишбилармон аёллар учун 397 млрд. сўм маблағ ажратилди.

Бугунги кунда аёллар ташаббускорлиги туфайли чекка ҳудудларда ҳам замонавий хизмат кўрсатиш инфратузилмаси яратилиб, гўзаллик

Имконият

салонлари, савдо дўконлари, нон ва кандолат маҳсулотлари ишлаб чиқариш цехлари, тикувчилик корхоналари, болалар майдончалари фаолият кўрсатмоқда. Анжуманда Соғлом бола йилида бу борадаги ишлар қўла-ми янада кенгайиши, тадбиркор аёллар фаолиятини қўллаб-қувватлаш учун тижорат банклари томонидан 600 миллиард сўмликдан зиёд кредитлар ажратилганлиги кенг имкониятлар яратиш учун замин бўлиши алоҳида таъкидланди.

Тадбирда микромолиявий хизматларни кенгайтириш, оилавий тадбиркорлиқни ривожлантириш, таълим муассасалари битирувчиларининг тадбиркорлик лойиҳалари ва инновацион гояларини қўллаб-қувватлаш, айниқса, қишлоқ жойларда янги иш ўринларини яратишда ўз хиссасини қўшиб келаётган бир гуруҳ тадбиркор аёллар имтиёзли кредит олиш ҳуқуқини берувчи сертификатлар ҳамда ушбу соҳани тараққий эттиришда алоҳида ўрнатилган кўрсаткичлар соҳа вакиллари эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Республика Хотин-қизлар қўмитаси раиси Элмира Боситхонова сўзга чиқди.

Ўз мухбиримиз.

Тадбир

БАРҚАРОР ЭПИДЕМИК ВАЗИЯТ

Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳамда Ўзбекистон Миллий матбуот маркази ҳамкорлигида "Аҳолини юқумли касалликлардан муҳофаза қилиш борасида амалга оширилаётган ишлар ва белгиланган чора-тадбирлар" мавзусида матбуот анжумани бўлиб ўтди.

Юқумли касалликлар бўйича барқарор эпидемик вазиятни сақлаб туришда давлатимиз чегараларида фаолият кўрсатаётган санитария назорати пунктлари томонидан республика ҳудудига четдан кириб келиши ва тарқалиши эҳтимоли бўлган юқумли касалликларнинг олдини олиш билан бир қаторда хориждан келтирилаётган озиқ-овқат ва бошқа барча турдаги халқ истеъмоли молларининг сифат ҳамда хавфсизлиги назорат қилинмоқда. Ҳозирда санитария назорати пунктлари фаолиятини янада яхшилаш мақсадида 5 та халқаро аэропортда замонавий тепловизорлар ва тана ҳароратини ўлчаш учун 235 донa контактсиз термометрлар ўрнатилган.

— Олиб борилаётган изчил саъй-ҳаракатлар натижасида аҳоли ўртасида юқумли касалликлар бўйича эпидемик вазиятнинг барқарорлиги таъминлаб келинмоқда, — дейди Ўзбекистон Республикаси Давлат санитария эпидемиология назорат маркази шифокори Хурсаной Жамолова. — Натижада дифтерия, полиомиелит, қочшол, қизамиқ, қизилча ва бошқа хавфли юқумли касалликлар бир неча йиллар мобайнида кузатилмади. Шунингдек, безгак касаллигига қарши Глобал жамғарма лойиҳасининг амалиётга татбиқ этилиши натижасида юртимизда касаллик динамикасида 2000 йилдан кескин пасайиш кузатилди ва 2009 йилдан ҳозирги кунгача умуман қайд этилмади.

Анжуманда таъкидланганидек, бугунги кунда миллий эмлаш календарини асосида юртимизда 10 та юқумли касалликка қарши эмлаш тадбирлари ўтказилмоқда. Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Халқаро мувофиқлаштирувчи қўмита ва иммунопрофилактика тадбирлари бўйича миллий техник эксперт гуруҳи эмлаш календарига янги вакциналарни киришти бўйича иш олиб бормоқда. Профилактик эмлаш календарига боланинг 2-3-4 ойлигида 1 та инъекцияда бешта касалликка қарши пентавалент вакцинаси, боланинг 2 ва 3 ойлигида диарея касалликларига қарши ротавирус вакцинаси билан эмлаш киритилди. Бундан ташқари 1 ёшгача бўлган болалар 2015 йилдан пневмококк инфекциясига қарши вакцина, 2016 йилдан бошлаб 10-11 ёшли қизларни бачадон бўйни папилломасига қарши ВПЧ вакцинаси билан эмлаш режалаштирилган.

Шерюсуф ШОДМОНОВ.

“КУМУШ ТОЛА” ЖИЛВАСИ

Ипак матолардан тайёрланган кийимлар ял-ял товланиб, қизларнинг ҳуснига янада хусн бағишлайди. Ҳар қатимида жилоланиб турган нозик ипак толалари табиатнинг бекиёс инъоми эканини, у гўзал бир матога айлангунича қанча меҳнат сарфланишини кўпчилигимиз яхши англаймиз. Бу жараён аввало ипак куртини парваришладан бошланиши табиий.

Тошкент вилоятининг Ўрта Чирчиқ туманидаги "Пилла ишлаб чиқариш" шўъба корхонасида бу йилги мавсумда ҳам қўтилган самараларга эришилмоқда.

— Туманимиз бўйича бу йил жами 2600 қўти ипак курти парваришланган бўлса, шундан 2000 қўтиси силвер (хорижий) ва 600 қўти маҳаллий уруғлар етиштирилди, — дейди мазкур шўъба корхона раҳбари Ҳабибулла Машарипов. — Ипак курти уруғларининг яхши ривожланиши учун 17 та инкубатория хонаси ташкил этилиб, ушбу хоналарга ҳудуд ҳосилотлари бирктилди. Шу билан бирга, Қорасув пахта тозалаш корхонаси қошида 3 та ипак курти парваришlash хоналари ҳам ташкил этилди, уларда 240 қўти ипак курти боқилиб, мўл пилла ҳосили етиштирилди. Албатта, ипак куртини парваришlash жуда нозик юмуш, ҳар жиҳатдан эътибор ва масъулиятни тақозо этади. Мавсум бошидан бунён бош агрономимиз Гулнора Холматова, бўлим мудири Марям Ибрагимова, ҳосилотларимиз Зубайда Пардаева, Узугой Хотамова, Юлдузхон Умарова ва бошқа ўз ишининг устаси бўлган фидойи ходимларимиз астойдил меҳнат қилишди. Зокир Қудратуллаев ва Исмоилхўжа Асоров каби малакали мутахассисларимизларимиз пиллани

рилгани ишимиз сифатли ва самарали бўлишида катта ўрин тутмоқда. Бу йилги шартномавий мажбуриятимиз 150 тонна пилла ҳосили етиштиришдан иборат.

Туманда 133 гектар майдонда тут плантациялари ташкил этилган бўлиб, шундан 10 гектари интенсив тутзорлардан иборат. Шунингдек, айна пайтда ушбу майдонлардаги тут даракларига бир вақтнинг ўзида шакллар берилиб, келгуси йил ҳосили учун ҳозирлик ҳам кўриб қўйилмоқда.

Нигора ЎРОЛОВА,
“Оила ва жамият” мухбири.
Тошкент вилояти.

БАХТ ОСТОНАСИ

Бу масканда оилавий ҳаётга илк қадам қўётган ёшларнинг чексиз қалб ҳаяжонлари тўлиб-тошади. Жондан азиз фарзандига туғилганлик ҳақида гувоҳнома олиш истагида келган ота-оналарнинг дил қувончларидан ФХДё ходимларининг ҳам кўнгли равшан тортади. Ҳар куни улар ёзган далолатномаларда инсон юрагининг туб-тубидаги озу-ниятлар ҳам битилади.

Дилором опа қанчадан-қанча келин-куёвлар, ота-оналарнинг ана шундай саодатли дамларида бирга қувонган, ҳузурига келган қай бири тақдир синовларида қолганини кўрганида бирга ўртанган, тўғри йўл-йўриқ ва ёрдам беришга интилган, ўз

касбига садоқатли инсон.

— Шу масканда никоҳи қайд этилган бахтиёр жуфтлик йиллар ўтиб, фарзандлари, невараларининг никоҳ маросимида бир олам қувончга тўлиб

Фаолият

келишади, шундай пайтда инсон тақдирига туташ масъулиятли касбга меҳр қўйганимиздан бениҳоя мамнун бўламиз, — дейди Бўстонлик туман ФХДё бўлими мудири Дилором Юсупова. — Кези келганда уларга ўз туғишганимиз каби маслаҳат ва кўмак берганимиз туфайли чиндан ҳам уларнинг яқин кишиларига айланиб қоламиз.

Д. Юсупова, ўттиз йилдирки, адлия соҳасида ҳалол меҳнат қилиб, қанчадан-қанча инсонларнинг яхши кунларида шерик, ҳаёт синаган дамларда маслаҳатгўй ва кўмакдош бўлиб келмоқда. Шу йиллар давомида эл ҳурматини қозongan Дилором опанинг юздан ортиқ шоғирдлари ҳам устоз берган сабоқларга амал қилиб, ибратли фаолият кўрсатишмоқда.

Нигора ЭРКИН кизи.

ИСТИҚБОЛЛИ ЛОЙИХАЛАР УЧУН САРМОЯЛАР

Реклама ўрнида

Мамлакатимизда кичик бизнес субъектлари ва хусусий тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш, уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратишмоқда.

Кичик бизнес субъектлари ва хусусий тадбиркорликнинг изчил равнақ топишида молия муассасаларининг ҳам муносиб ўрни бор. Жумладан, очиқ акциядорлик тижорат банки "Қишлоқ қурилиш банк" Сирдарё минтақавий филиали томонидан мижозларга йўналтирилаётган кредитлар энг аввало, маҳаллий ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва янги иш ўринларини яратиш орқали вилотиимиз аҳлининг турмуш фаровонлигини оширишга хизмат қилмоқда.

Президентимиз раҳнамолигида юртимизда амалга оширилаётган кенг ислохотлар туфайли истиқлолимизнинг ҳар бир йили ижтимоий-иқтисодий ҳаётимизда катта ўзгаришлар ясамоқда. Жумладан, давлатимиз раҳбари ташаббуси билан ҳар бир йилга алоҳида ном берилиб, шу асосда қабул қилинаётган Давлат дастурлари республикамизнинг иқтисодиёти ҳамда ижтимоий-маданий жаҳаларнинг янада ривожланишига муҳим омили бўлмоқда.

ОАТБ "Қишлоқ қурилиш банк" томонидан "Соғлом бола йили" Давлат дастури доирасида аҳоли фаровонлигини ошириш, янги иш ўринларини яратиш, халқимизнинг турмуш даражаси ва ҳаёт сифатини янада яхшилаш каби вазифаларни амалга ошириш борасида чора-тадбирлар мажмуи ишлаб чиқилиб, амалиётга изчил йўналтирилган.

2014 йил давомида кичик бизнес субъектларини молиявий қўллаб-қувватлаш мақсадида Сирдарё минтақавий филиали томонидан жами 7526,3 миллион сўм миқдорида кре-

дитлар ажратилган бўлиб, бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 1,2 маротаба ёки 1346,8 миллион сўмга кўп демакдир. Мазкур кредитлар ҳисобига 81 та янги иш ўринлари яратилиб, аҳоли бандлигини таъминлашга ҳисса бўлиб қўшилди.

Шу билан бирга, минтақавий филиал томонидан жорий йилнинг ўтган даври давомида тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланишни мақсад қилган ташаббускор кишиларга ўз бизнесини ташкил этишлари учун шарт-шароитлар яратиш мақсадида ажратилган микрокредитлар миқдори 1798,8 миллион сўмга етди.

Президентимизнинг 2009 йил 26 январда қабул қилинган "Озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва ички бозорни тўлдириш юзасидан қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарорида белгиланган вазифалар ижроси юзасидан амалга оширилган ишлар ҳам эътиборга моликдир. Юртимиз аҳолисининг озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжларини барқарор таъминлаш, ички истеъмол бозорини мамлакатимизда ишлаб чиқарилган озиқ-овқат маҳсулотлари билан тўлдириш, қишлоқ жойларда замонавий, юқори унумли техника ва технология билан жиҳозланган қайта ишловчи ихчам корхоналарни барпо этиш, шу асосда янги иш ўринларини яратиш мақсадида минтақавий филиал томонидан қарийб 901,6 миллион сўмлик кредитлар ажратилди.

Давлатимиз раҳбарининг 2009 йил 28 январдаги "Маҳаллий ноозиқ-овқат истеъмол товарлари ишлаб чиқариш кенгайтирилишини рағбатлантириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарорига асосан рақобатбардош, юқори сифатли ноозиқ-овқат истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ҳамда турларини кенгайти-

ришни рағбатлантириш, ички истеъмол бозорини бойитиш, тайёр ноозиқ-овқат товарлари ишлаб чиқарувчи янги, маҳаллий корхоналарни ташкил этиш ҳамда мавжудларини модернизациялаш, техник ва технологик жиҳатдан қайта жиҳозлаш учун 2014 йилнинг ўтган беш ойи давомида ажратилган кредитлар ҳажми 1213,8 миллион сўмни ташкил этди.

Президентимизнинг 2004 йил 25 майдаги "Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси фаолиятини қўллаб-қувватлаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони ижросига мувофиқ, Сирдарё минтақавий филиали томонидан жорий йилнинг беш ойи давомида жами 454,4 миллион сўмлик кредитлар тадбиркор аёлларни қўллаб-қувватлаш мақсадида йўналтирилди, ушбу кўрсаткич ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 154,2 миллион сўмга кўпдир.

Ёш оилаларга кўрсатилаётган ғамхўрликни кучайтириш, уларнинг қулай ва шинам уй-жой билан таъминланишига қўмаклашиш мақсадида жами 384,4 миллион сўм миқдорида ипотека кредитлари берилди. Мазкур кўрсаткич ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 101,1 миллион сўмга кўп эканлиги бу борада ҳам сезиларли ўсишга эришилганини англатади.

Тадбиркорликнинг янада тараққий этишида ташаббускор ёшлар сонининг ортиши муҳим аҳамиятга эга. Шу мақсадда касб-хунар коллежлари битирувчиларининг тадбиркорлик фаолияти билан боғлиқ 8 та лойиҳаси жами 108,0 миллион сўм миқдоридаги имтиёзли микрокредитлар орқали молиялаштирилгани ҳам қайд этиш жоиз.

Сирдарё вилоят Мирзаобод туманида ташкил этилган "Муҳаммаджон Мубина имкони" масъулияти чекланган жамият раҳбари Шух-

рат Азимбаев ҳам ёшлар ичида ўз бизнесини йўлга қўйган фаол тадбиркорлардан бири саналади.

— 2014 йил февраль ойида наслдор чорва моллари харид қилиш мақсадида Сирдарё минтақавий филиалидан 200,0 миллион сўм миқдорида кредит олиш истагида мурожаат қилгандим. Банк ходимлари зарур маслаҳатлар беришди, — дейди Шухрат Азимбаев. — Яратилган имкониятлар туфайли қисқа муддатда кредит олишга муваффақ бўлдим. Лойиҳа амалга оширилганидан сўнг корхонада 5 та янги иш ўрни яратилди. Қувонарлиси, жамиятда меҳнат қилаётганларнинг барчаси коллеж битирувчиларидир. Дастлаб корхонада сут ва сут маҳсулотларини етиштириш билан иш бошланган бўлса, ҳозирда гўшт маҳсулотлари етиштириш ҳам йўлга қўйилмоқда. Харидорларнинг талаб ва эҳтиёжлари доимий ва тўлақонли таъминланишини қўлаб ёз-қиш мавсумларида сут маҳсулотларини бир хил меъёрада сақлайдиган ускуна ҳам сотиб олинди.

Келгусида жамият фаолиятини янада кенгайтириш, наслдор чорва молларининг сонини кўпайтириш, янги иш ўринларини яратиш билан юртдошларимизнинг турмуш фаровонлигини янада юксалтириш йўлида ўз улушимизни қўшишни эзгу мақсад қилганмиз, — дейди ёш тадбиркор.

Республикамизда банк тизимида амалга оширилган ислохотлар, соҳани ривожлантиришга доир яратилган мустаҳкам ҳуқуқий асослар туфайли бугунги кунда ОАТБ "Қишлоқ қурилиш банк" Сирдарё минтақавий филиали фаолиятининг ҳам самарадорлиги ортиб бормоқда. Бу эса вилотиимизда кичик бизнес субъектлари ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлашга ҳамда ҳудуд иқтисодиётининг янада ўсишига пухта замин бўлмоқда.

ОАТБ "Қишлоқ қурилиш банк" Сирдарё минтақавий филиали.

Qishloq Qurilish Bank

Очиқ акциядорлик тижорат банки «Қишлоқ қурилиш банк» Поп филиали вилоятдаги кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари фаолиятини тараққий эттиришга муносиб ҳисса қўшиб келмоқда. Бунини, хусусан, мазкур филиал томонидан жорий йилнинг ўтган беш ойи давомида кичик бизнес субъектлари ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш мақсадида 2405,0 миллион сўм миқдорида кредитлар ажратилганида ҳам яққол кўриш мумкин.

Таъкидлаш жоизки, Президентимиз томонидан қабул қилинган «Озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва ички бозорни тўлдириш юзасидан қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарор ижросини таъминлаш борасида бир қатор амалий ишлар қилинмоқда. Жумладан, аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжларини барқарор таъминлаш, ички истеъмол бозорини юртимизда ишлаб чиқарилган озиқ-овқат маҳсулотлари билан

тўлдириш, қишлоқ жойларда замонавий, юқори унумли техника ва технология билан жиҳозланган қайта ишловчи ихчам корхоналарни барпо этиш асосида янги иш ўринларини яратиш мақсадида филиал томонидан жорий йилда қарийб 920,4 миллион сўмлик кредитлар ажратилди. Бу кўрсаткич ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 2,7 баробарга ёки 585,4 миллион сўмга кўпдир. Давлатимиз раҳбарининг 2009 йил 28 январда қабул қилинган "Маҳаллий ноозиқ-овқат истеъмол товарлари ишлаб чиқариш кенгайтирилишини рағбатлантириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарорида белгиланган вазифаларни амалга ошира бориб, филиал томонидан жорий йилнинг ўтган даври давомида ажратилган 393,0 млн. сўм ҳажмидаги кредитлар рақобатбардош, юқори сифатли ноозиқ-овқат истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ҳамда турларини кенгайтириш, ички истеъ-

мол бозорини бойитиш, тайёр ноозиқ-овқат товарлари ишлаб чиқарувчи янги, маҳаллий корхоналарни ташкил этиш ҳамда мавжудларини модернизациялаш, техник ва технологик жиҳатдан қайта жиҳозлаш учун йўналтирилди.

— Бугун элга наф келтиришни истаган ташаббускор тадбиркорлар учун барча шароитлар муҳайё этилган. 2014 йил февраль ойида ОАТБ "Қишлоқ қурилиш банк" Поп филиалига металл шифер ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш мақсадида кредит олиш учун мурожаат қилдик, — дейди Наманган вилоти Поп туманида ташкил этилган «Нухибилло-Бехруз» масъулияти чекланган жамияти раҳбари Нухибилло Абдурахимов. — Бизнес-режамиз банк томонидан маъқулланди ва ушбу режа учун тез орада 60,0 миллион сўм миқдорида кредит ажратилди. Мазкур кредит эвазига замонавий технологиялардан харид қилиб, металл шифер ишлаб

чиқаришни бошладик. Корхонада 3 та янги иш ўрни яратилди, бу ерда меҳнат қилаётганларнинг 2 нафари коллеж битирувчиларидир.

— Тижорат банклари томонидан кичик бизнес субъектлари ва хусусий тадбиркорларга катта амалий ёрдам берилмоқда. Тадбиркорлар учун қисқа муддатда кредит олиш имкони яратилган, — дейди "Савоб" кўп тармокли хусусий агрофирма раҳбари Икромхон Ҳомидов. — 2013 йилда аҳолига хизмат кўрсатиш сифатини яхшилаш ва ишлаб чиқаришни кенгайтириш мақсадида ОАТБ "Қишлоқ қурилиш банк" Поп филиалига қилган мурожаатимиз маъқулланиб, қисқа фурсатда макулатура қабул қилиш ва қайта ишлаб чиқариш цехини ташкил этиш учун 250,0 миллион сўм миқдорида кредит олдик. Ушбу маблағ эвазига қайта ишлаб чиқариш технологиялари сотиб олинди ва Чуст шаҳри ҳудудида цех ташкил этилди. Ҳозирги кунда мазкур ишлаб чиқариш цехида 10 киши доимий иш

билан таъминланган бўлиб, шундан 3 нафари туманимиздаги касб-хунар коллежи битирувчиларидан иборат. Бундай лойиҳа амалга оширилгандан то ҳозирги кунга қадар корхонамизда 535 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

ОАТБ "Қишлоқ қурилиш банк" Поп филиали томонидан ёш оилаларни қулай ва шинам уй-жой билан таъминлашга қўмаклашиш мақсадида жорий йилда берилган ипотека кредитлари ҳам ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 1,7 баробарга ёки 81,3 миллион сўмга кўпайди, яъни жами миқдори 192,2 миллион сўмни ташкил этди.

Бир сўз билан айтганда, мажозлар ишончига муносиб фаолият юритаётган мазкур филиал ходимлари халқимиз турмуш фаровонлигини янада оширишдек эзгу мақсад йўлида астойдил ишлаб, йилдан-йилга яхши самараларга эришмоқдалар.

ОАТБ "Қишлоқ қурилиш банк" Поп филиали.

ЭЛГА НАФ КЕЛТИРИШ

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист, Муқимий номидаги ўзбек давлат мусикий театри актёри Меҳмонали Салимовни нафақат театр сахнасидаги, балки "Оталар сўзи — ақлнинг кўзи", "Нима учун?" каби телекўрсатувлар ҳамда бир қатор сериаллардаги роллари орқали ҳам кўпчилик яхши танийди. Меҳмонали ака ҳаётда дилкаш, хушчақчақ инсон, оилада уч фарзанднинг талабчан ва меҳрибон отаси, 9 неваранинг суюқли бобоси.

Меҳмонали САЛИМОВ:

ҲАЁТ ТАРОЗИСИ ТЕНГ БЎЛСИН!

— Айтишларича, сиз фаолият юритаётган номдор театрда актёрлардан биринчи навбатда хушовоз бўлишлари шарт эканлиги талаб қилинаркан. Илк марта қаерда ва қачон куйлагансиз?

— Мен Фаргона вилоятининг Бешариқ туманида оддий оилада туғилганман. Даладаги барча юмушлар билан суягимиз қотган. Ўша кезларда Таваккал Қодиров ва бошқа машҳур ҳофизларнинг ашуллаларини ўрганиб, далани бошимга кўтариб, ўзимча хиргойи қилиб юрардим. Еттинчи синфда ўқиётган пайтимида акам армиядан келиб, қўшқларимни эшитиб кўрган, мусиқа асбоби олиб берган. Отанам эса менинг шифокор бўлишимни орзу қилишарди. Аммо мен ТошМИГА эмас, Театр ва рассомлик санъати (ҳозирги Ўзбекистон давлат санъат ва маданият) институтига ўқишга кирдим. Мана, қарийб қирқ йилдан бери ҳаққимизнинг қадрдон театрида ижод қилиб келаяпман.

— Турмуш чорраҳаларида бошингиздан ўтган қийинчиликлар сизни қай даражада тоблаган? Устозларингиз ҳақидаги хотираларингиз ҳам эсласангиз?

— Ҳаётда ўз ўрнини топиш учун астойдил ҳаракат қилдим. Неки меҳнат, машаққат бўлса ҳаммасини кўрдим. Темир-бетон заводда ҳам ишлаганман. Қўлим меҳнатда бўлса-да, қўшиқ айтишдан тинмадим. Театрда санъатимизнинг улуғ даргалари — Ўзбекистон халқ артистлари Ҳамза Умаров, Бахтиёр Ихтиёров каби забардаст устозлар мактабини кўрдим. Сира эсимдан чиқмайди, "Лайли ва Мажнун"да менга Мажнун ролини беришди. Тунлари ухламай тайёргарлик кўрардим. Шеърый услубдаги бу асарни ижро этиш мендек ёш актёр учун осон вазифа эмас эди-да. Бир кун репетиция пайтида ҳамма устозлар ҳузурда ролимни сира кўнгилдагидек ижро этолмайман, денг. Шунда "Мен ўзимни мажбурлаб бу ролни ўйнай олмайман, мени тушунинглар", дедим. Ҳамза Умаров қийналаётганимни кўриб, «Э, бу болани тинч қўйсанглари

чи, нега мажбурлайсизлар?" деб тарафимни олдилар. Ўшанда дийдам тўлиб хонадан чиқиб кетдим. Умрлари узоқ бўлсин, Бахтиёр ака (Бахтиёр Ихтиёров) чекинмадилар. Мени ёнига чақириб, икки-уч соатлаб, ролдаги ҳар бир ҳолатни эринмай тушунтирдилар. Шундан кейингина мен ижро этган Мажнун ўзимга ҳам, устозларга ва томошабинларга ҳам манзур бўлган. Одам машаққатлар, қийинчиликлар, ташвишлар билан тобланиб боравераркан. Яратганга шукр, мана, меҳнатларимизнинг роҳатини кўриб, ширин мевасини татиб ўтирибмиз.

— Ота-онангизнинг қайси жиҳатлари сиз учун ибрат бўлган?

— Эсимни танибманки, уларни далада ҳам, уйда ҳам бирор фойдали ва савобли ишлар билан андармон ҳолатда кўрганман. Энг қизиғи, отам ёки онамнинг сира овозларини баланд кўтариб гаплашгани, жанжаллашганини эслолмайман. Агар тортишиб қолишган бўлса ҳам биз фарзандлар бунни сезмаганмиз. Бир-бирларини сизлаб, ҳурматини жойига қўйишарди. Онамнинг босиқлиги, мулоҳазали эканига ҳамиша қойил қолардим. Ўшандаёқ аёлнинг, оналарнинг ҳар қандай оиланинг ўзига хос суянчиги эканлигини англаб етганман. Отам раҳматли ўша замонларда арзимаган маош билан катта рўзгорни тебратганларига ҳалигача ҳайратланаман. Қийинишимиз оддий бўлса-да, рўзгорни бекаму кўст қилиб қўйиш эркак кишининг

бурчи эканлигини тил билан айтмасалар-да, қилган ишлари билан бизга уқтириб, ўргатиб кетдилар. Ҳалол меҳнат билан топилган пулнинг баракали бўлишини отам тимсолида кўрганман.

Кўз олдимда муҳрланган яна бир унутилмас манзарани кўп эслайман: ёзини сўлим кунлари... Уйга кириб борсам, отам ва онам бир этак неваралар қуршовида ўтиришарди. Мени кўриб, суяниб кетишар, бағирларига босишар, ширин суҳбатларимиз сира адоғига етмасди.

— Оиладаги аҳиллик, тотувилик кўпроқ кимга боғлиқ?

— Кўп ўйлайман-да, менинг назаримда Ҳаёт деб номланган тарози палласи ҳар қандай шароитда ҳам тенг бўлсагина сиз ўзингизни бахтли деб ҳис қиласиз. Жуда кўп гувоҳи бўлганман, ижодда ҳам, оилада ҳам ана шу мезон катта ўрин тутди. Аслида Оллоҳнинг ҳукми шундай: баланд тоққа чиқсангиз, пастга тушишни ҳам ўйлаш керак, фойда билан зарар, савобу гуноҳ, яхшилик ва ёмонлик.

Хуллас, бу тарози сизу бизнинг умр ўлчовимизга ўхшайди. Олайлик, рўзгорда баъзан етишмовчиликлар бўлиб қолади, бирор зарур нарсани сотиб олишда муаммолар юзага келади. Бунинг эркак ёки аёлнинг ёлғиз ўзи ҳал қилиши анча қийин иш. Шундай пайтда эр-хотин маслаҳатлашиб, баҳамжиҳат иш тутишса, бу масалалар осонгина ҳал бўлади. Оиламда барака, аҳиллик бўлсин, деган эркак тарози палласи-

Гурунг

ни тенг тутишни ўзининг бурчи деб билиши лозим. Эркак киши қанча пул топишидан қатъи назар, оилани бошқариш масъулияти унинг зиммасидаги улкан вазифа. Агар буни ўз ҳолига ёки аёлига ташлаб қўйса, муаммолар кўпайиб бораверади. Фарзандлар тарбиясига эса ниҳоятда жиддий масала деб қараш шарт.

Аёл киши болаларнинг кўнглига қарши, тарбияда бироз кўнгилчанлик қилиши мумкин, аммо ота тизгинини маҳкам ушламаса, англашilmовчиликлар, дилхиралликлар кўпаяверади. Мен, яширмайман, фарзанд тарбиясида анча қаттиққўлман. Ўғилларим, қизим оилани бола-чақали бўлишди. "Дадажон, яхшиямки, бизларга талабчан бўлгансиз", деб энди хурсанд бўлишди. Мен ҳам ўз вақтида отамга шундай деганман. Оиладаги тотувилик, хотиржамлик эрга ҳам, хотинга ҳам боғлиқ. Турмуш ўртоғим Раънохон болам-чақам деб куйиб-пишадиган, оилани ҳамма нарсадан устун кўядиган ҳақиқий ўзбек аёли. У касбимни тушунади. Ҳар бир спектакль тақдими-тига келади. Энг ҳолис танқидчим. Ҳеч ким илгарамаган камчиликларимни ўзимга айтади, ютуқларимдан қувонади.

— Инсоннинг танлаган касби унинг ҳаётида муҳим роль ўйнайдими?

— Мен санъатни танлаб адашмадим. Санъаткор бўлиш тақдиримга битилган экан. Отам бу соҳани танлашимга қарши эдилар. Лекин кейинчалик машҳур спектакллардаги бош ролларни ижро этганимни кўриб, мени нафақат кечирганлар, балки, мактаб дуо қилганлар. Спектакль тугагандан кейин томошабинларнинг: "Отанга раҳмат, онангга раҳмат", деган олқишларини эшитганларидан кўзларидagi фахри кўриб, ички бир туйғу билан қувонганман. Ҳар бир фарзанд учун ота-онанинг қувончи, унинг ишлари билан гурурланиши катта бахт. Мен ҳам ўзимни ана шундай бахтли инсонлардан бириман, деб айта оламан.

— Ниятларингиз, ижодий режаларингиз?

— Кўп нарса одамнинг ниятига боғлиқ, деган гапни эшитганмиз. Шу маънода фахр билан айтаманки, мен театр соҳасида табаррук зотлар билан ёнма-ён ишладим, ҳеч қачон уларнинг юзларига тик боқмадим, маслаҳату насиҳатларига имконим етунича амал қилдим, балки шунинг учун кам бўлмагандирман. Демак, ёшлигимданок ниятим тўғри бўлган, ота-онанинг дуосини олишдек улуғ бахтга сазовор бўлдим. Буларнинг бари мен учун йўлчи юлдузлар бўлди.

Меҳринисо ҚУРБОНОВА
суҳбатлашди.

ЗАНГОРИ — маълумки, бу сўз тилимизда "ҳаворанг", "мовий" деган маъноларни англатади. Бироқ, "Ўзбек тилининг этимологик луғати"да изоҳланишича, бу сўзнинг асл маъноси бу маънога умуман тўғри келмайди. Яъни, "зангори" сўзининг туб илдизи металл сиртида ҳосил бўладиган оксид қатлами мазмунини англатувчи "занг" сўзидир. Шунинг учун бу сўз дастлаб, "тўқ қизил" маъносини ифодалаган, кейинчалик унинг мазмуни ўзгариб кетган.

Қатор-қатор турналар зангори осмонда гирқиллашиб, шимолга учиб ўтди.

Парда Турсун

КОТЛЕТ — тилимизда қиймаланган ёки туйилган гўштдан тайёрланган ясси кулча шаклидаги овқат "котлет" деб аталади. "Котлет" сўзи тилимизга асли француз тилидан кириб келган бўлиб, унинг туб илдизи лотинчада "қобирға" деган маънони англатган.

Қайнатилган макорон билан котлет келтирдим.

Саъдулла Сиеёвнинг
"Ёруғлик" асаридан

ШАБАДА — тилимизда ёқимли майин шамол маъносини англатган "шабада" сўзи асли тун мазмунини билдирган "шаб" сўзига "шамол" маъносидagi "бод" сўзининг қўшилигидан ҳосил бўлган ва бу сўз "тунги ёқимли шамол" мазмунини ифодалаган.

Тонг чоғи, ҳаво очик, офтоб ҳали чиқмаган. Лекин юлдузлар кўринмайди, ёқимли шабада эсмоқда.

Садриддин Айний

Эшқобил ШУКУР тайёрлади.

ТҮЙДАН КЕЙИН...

Кексаларимиз ҳар гал дуога қўл очганларида "Топганимиз тўйларга буюрсин", деб ният қилишларида ҳам ўзгача бир ҳикмат бор. Айниқса, бизнинг халқда азалдан шундай таомил бор: оналар қизларига атаб ёшлигиданоқ сарполар йиғса, оталар ўғилларига аввал тўй, кейин уй қуриш тараддудида елиб-югуришади. Буларнинг барчаси яхши ва хайрли ташвишлар, албатта. Лекин...

Бугун яна тўй-тантаналар ҳақида сўз юритишимизга сабаб шуки, кейинги пайтларда бу борада анчагина ибратли ишлар амалга оширилган бўлса-да, афсуски, ҳамон дабдаба ва ҳою-ҳавасга берилиш ҳоллари учраб турибди. Халқона ибора билан айтганда, тўйдан кейинги "томоша"лар кўпчиликини ўйлан-тирмоқда.

— Яқинда ён қўшним ўғлини уйлантирди, — дейди бир дугонан. — Тўйхонанинг ҳашамати-ю, дастурхонга тортилган нозу неъматлар кишининг ақлини шошириб қўяди. Саҳнада бир-бирларига гал бермай қўйлаётган санъаткорларни айтмайсизми? Ҳамма ҳавас қиладиган тўй бўлдию, аммо базм охирига яқинлашганда юз берган воқеа ҳаммани эсанкиратиб қўйди. Қўшним, яъни йигитнинг онаси меҳмонларнинг ёнига бориб, тўйхона харажати учун маблағ етмаётганини айтиб, қарзга пул йиға бошлади. Тўй эгасининг бу ишини кўрганлар, кўрпасига қараб оёқ узатмайдими, дегандек, бир-бирига кинояли қараб ўтиришарди. Куёвнинг эса уятдан юзи қизариб, келинчақ ёнида боши эгилиб қолди...

— Аслида элга дастурхон ёзиб, тўй қилишдан мақсад, икки ёшнинг бахтини кўриш, қувончига шерик бўлишдан иборат, — дейди "Маҳалла" хайрия жамоат фонди Катта-кўрғон шаҳар бўлими бош мутахассиси, "Шухрат" медали соҳибаси Мавжуда Иззатуллаева. — Тўйда ортиқча сарф-харажатлар пайдо қиладиган муаммоларнинг олдини олиш мақсадида ҳар ҳафтанинг пайшанба куни ота-оналар иштирокидан: "Ҳар бир маҳаллага ҳос тўй-маросим, тантаналарни ўтказишнинг муаммо ва ечимлари" мавзусида кенгайтирилган давра суҳбатлари ўтказилмади. "Маҳалла" хайрия жамоат фонди ҳамда "Нуроний" жамғармасининг тўй-маросимларни тартибга солиш бўйича қабул қилган мувожадатномасида келин-куёвни ФХДЁ бўлимига олиб боровчи машиналар сони 2-3 тадан ошмаслиги ҳусусида қайд этилган. Бироқ, тўқликка шўхлик қилиб, машиналар сонини ўн, ҳатто ўн иккитага етказётганлар ҳам йўқ эмас. Бундай фуқаролар билан тушунтириш ишлари олиб борилапти. Барибир, гуруҳ курмасиз бўлма-

ганидек, масалан, қизларга мебель совға қилиш масаласида дабдаба-бозлик, ким ўзарчилиқка йўл қўйилмапти. Ҳатто айрим қайноналар қудаларимиз хориж мебелини бермабди ёки пардасининг ранги ёқмади, дея кели-

нинг ота-онасига эса ҳамёнбоп, одмироқ мебеллар олишни маслаҳат бердик. Бу ишмизнинг натижасини кўриш учун ўзим тўйда иштирок этдим. Куёвнавкарлар билан тўйхонага 30 нафар йигит, келиннинг орти-

линига таъна қилиш оқибатида ҳатто тўйни қолдириш ҳолатлари ҳам содир бўлмоқда.

Раҳима Тожибоева,
Наманган шаҳар "Оби ҳаёт" маҳалла фуқаролар йиғини раиси:

— Илгари совчиликка фақат эркаклар боришган. Тўйнинг чиройли, ихчам ўтиши борасида ҳам ўзаро маслаҳатлашиб иш тутишган. Аммо кейинги пайтларда айрим аёлларимиз ўзаро кўрсатилаётган ҳурмат-эҳтиромни суиистеъмол қилиб, енгил-елпи орзу-ҳавасга берилаётгани натижасида саватлару тоғоралар сони ҳам ортиб бораёпти. Шу боис тўй бошида турган оталарнинг бошлари қотган.

Яқинда "Темир йўл" кўчаси, 121-хонадонда яшовчи бир қизимиз Ахсикент маҳалласига узатилди. Тўйдан олдин келин-куёв, қайноналар ва хонадон эркакларини қақириб, суҳбат ўтказдик. Аёл қудалар эркаклар олдинги имкони етмайдиган талаб билан чикмасликка келишиб олишди. Ҳисоблаб кўрсак, қудалар ўртасидаги "сарсон сарпо" учун ишлатиладиган матоларнинг ўзига 1 миллион сўмгача маблағ сарфланар экан. Қиз-

дан 40 нафар хотин-қизлар келишди. Жами 70 чоғли одам билан тўй бўлиб ўтди. Бундай ихчам ва чиройли тўйнинг дарагини эшитган ота-оналар энди олдимизга маслаҳат сўраб келишяпти.

Баҳодир Юсупов,
Республика маънавият тарғибот маркази Яққасарой тумани бўлими раҳбари:

— Менинг фикримча, бугунги тўйларимиз миллий қадриятларимизга мос тарзда ўтказилиши керак. Лекин айрим фуқароларнинг хориждан кириб келаётган "қадрият"ларни билиб-билмай қабул қилишлари оқибатида баъзан кўнгилсиз ҳолатлар келиб чиқмоқда. Масалан, куёвнинг тўй куни келинчақ билан "вальс"га тушиши маънавий қадриятларимизга умуман тўғри келмайдиган. Ёшларнинг бундай одатларни қабул қилишларини ота-оналар, қариндош-уруғлар ҳам қарсақ чапиб, олқишлаётганини қандай тушуниш мумкин? Ахир, Шарқда азалдан эрхотин ўртасидаги меҳр-муҳаббат риштаси бошқаларга кўз-кўз қилинмагани бежиз эмас-ку!

Яна бир гап. Оналаримиз қизларига вояга етиб, келинлик макomini

Долзарб мавзу

олгунларигача яхши ниятлар билан сарполар йиғиб боришади. Қанийди, ана ўша, қўзни қамаштириб, кишининг ақлини шошириб қўядиган ялтироқ идишлару, қимматбаҳо кийимлар орасига тўрттагина китоб ҳам қўшилса олам гулистон бўлмасмиди. Қизларимиз онаси совға қилган маънавий бойликни кўз қорачигидек асрашарди.

Даврон Илёсов,
Тошкент шаҳар, Ҳамза тумани "Янгиобод" тўйхонаси бош ошпази:

— Тўйхонамиз 460 ўринга мўлжалланган бўлса-да, кейинги вақтларда 300 чоғли одам йиғилмапти. Илгари 100-200 кг. ош дамланади. Ҳозир 60-70 кг. ош билан тўй ўтказилаёпти. Авваллари эслайман, нахорги ошга 600-800 нафаргача одам келарди. Ҳозир эса 150-200 нафар киши таклиф қилинапти. Сўнгги пайтларда писта, бодом, қимматбаҳо нозу-неъматлар ўрнига ўзимизнинг боғларда етилган мева-чевалар ва юртимизда ишлаб чиқарилган ширинликларни дастурхонга қўйишни маслаҳат берамиз. Ортиқча исрофгарчилик натижасида сифати бузилган маҳсулотларни увол қилиб, ташлаб юборишга тўғри келади. Қиз узатаётган ёки ўғил уйлантираётган ота-оналар шошиб қолиб, дабдабага берилиб кетса, тўйдан кейин ҳам ҳаёт бор-ку, деб тушунтирамиз. Маслаҳатимизга амал қилганлар кейин раҳмат айтишади, кулоқ солмаганлар жабрини тортиб юрaveraди.

Сир эмас, ҳаммамиз бугун баҳоли қудрат сўз юритилган мавзу ҳусусида кўриб, эшитиб юрибмиз. Аввалига баландпарвоз орзу-ҳавасга берилиб, катта қарз эвазига бўлса-да ота-онасидан дабдабали тўй қилишларини талаб этган ёшларнинг кўпчилиги тўйдан кейин қарз тўлаб, қийналиб қолишгач, афсус чекаётганига ҳам гувоҳ бўляпмиз. Натижада бу келин-куёвларнинг бир-бирига қўниқши даври, келинчақларнинг ҳомиладорлик ойлари асабий зўриқишларда ҳам қолаёпти. Бу эса баъзи оилаларнинг мустаҳкамлигига путур етказётгани ҳам бор гап...

Тўйларда исрофгарчилик ва дабдабозликка йўл қўймаслик борасидаги бугунги баҳсимизга муносабат, таклиф-мулоҳаза билдириш сиздан, азиз муштарийлар!

Нигора РАҲМОНОВА,
"Оила ва жамият" муҳбири.

РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА

«ЎКТАМХОН-НУР» ўқув маркази

қуйидаги ўқув курсларига таклиф этади:

Тикувчилик — 3 ой.
Тўй ва оқшом либослари — 1-2 ой.
Аёллар костюм-шими, плаш-пальто — 1-2 ой.
Ҳамшира — 6 ой. 4 ой ўқиш, 2 ой амалиёт.
Ҳамшира (тезкор) — 3-4 ой (амалиёти билан).
Тиббий массаж — 3 ой (2 ой ўқиш, 1 ой амалиёт).
Торт ва пишиқлар — 2 ой.
Олий торт безатиш курси — 1 ой.
Уйғур, Европа таом ва салатлари — 2 ой.
Жаҳон таомлари — 2 ой.
Аёллар сартарошлиги — 3 ой.
Тўй ва оқшом турмақлари ва макياج — 1 ой.
Бухгалтерия ҳисоби — 3 ой (0 дан балансгача).
Элита парда ва чойшаблар тикиш — 1 ой.
Элита парда ва чойшаблар тикиш олий курси — 1 ой.

Бичиш-тиқиш, моделлаштириш ва малака ошириш — 1 ой.
Сартарошлик — 2-3 ой (ўғил болалар учун).
Тирноқ, киприк ўстириш ва дипелация — 1 ой.
Каштачилик — 3 ой (машинада вышивка). Тўқувчилик — 3 ой.
Инглиз тили — 3 ой, рус тили — 3 ой, турк тили — 3 ой, корейс тили — 3 ой.
Бисер, яъни мунчоқ тикиш — 2 ой.
Декоратив гул ясаш — 1 ой. Сарпо қути ва саватлар ясаш — 1 ой.
Бисердан гуллар, дарахтлар ясаш — 2 ой.
Карвинг (мева ва सबзавотлардан композиция ясаш) — 3 ой.
Компьютер сабоқлари — 2 ой, Интернет — 1 ой.

Барчаси амалиёти билан. Ётоқхона мавжуд.

Ўқини тугатганларга ДИПЛОМ берилади.

МАНЗИЛ: Юнусобод тумани 3-мавзе 1-уй 31-хона. МЎЛЖАЛ: Юнусобод дехқон бозори бош тарафи орқасида.

Тел: (8 371) 221-17-95, 221-77-72, +99894 678-50-30 225-97-93 (18⁰⁰ дан 22⁰⁰ гача).

ФИЛИАЛ МАНЗИЛИ: Ҳамза тумани Фарғона йўли кўчаси 4-уй 40-хона. МЎЛЖАЛ: Қўйлик кийим бозори рўпарасида. ТЕЛ: (8371) 295-97-82, +99894 678-50-30 (кундузи)

ЭЪЛОН!

Тангрибергенов Тельман Бабанович номига 02.09.2013 йилда берилган серия рақами О'зР № 004062 рақамли шаҳар транспортида бепул юриш ҳуқуқини берувчи гувоҳнома йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

«SILVER PRINT» МЧЖ тугатилади.

Давволар 1 ой муддатда қуйидаги манзилда қабул қилинади.

Манзил: Паркент кўчаси, 111^а-уй.

Тел: (+99898)308-00-63

Бувим ва бувам, ота-онам, ҳовлимиздаги каттакон тут да-рахти, девор четидаги тандир — болалигимдаги энг қадрли ва унутилмас ёдгорликлар. Ана шулар билангина мен бу дунёда ўзимни бахтиёр санардим. Фақатгина онажонимни доим бетоб аҳволда юришлари қалбимга оғриқ берарди. Уларнинг мунгли кўзларига термилиб турардим-да, ёстикларига оҳиста бош кўяр-дим. Онам мендан кўзларини узмай қараб тураверарди. Нега-дир кўзларидан бир-икки томчи ёш оқиб тушарди. Мен эса ҳеч нарсага тушунмасдан яна ўйинга берилиб кетардим.

Бир куни уйимизга "Тез ёрдам" машинаси келди. Дадам онамнинг қўлларидан ушлаб олиб чиқдилар. Ойим: "Шўхлик қилмай, бувингни қий-намай, жим ўтирсанг, сенга ука олиб келаман", дедилар. Онамнинг бу га-ларидан хурсанд бўлиб кетдим. Аммо орадан бир неча кун ўтгач, бувим мени чақириб, ҳозир ойинг келади, сен ун-дан чақалоқ қани деб сўрамагин", де-дилар...

Мен биринчи синфга чиққан куним

ча пиширдим.

Кунлар ўтаверди. Ён қўшнлари-миз тансиқ овқатлар қилишса, бизни-кига олиб чиқишарди. Онажоним да-воланишга кетганига олти ойдан ош-ганида бир куни аммаларим келиб, уйларимизни супуриб тозалай бош-лашди. Ойим келаётганини эшитиб, тоза кийимларимни кийиб, сочларим-ни тарардим. Кейин тоғорани тўлди-риб, хамир қориб нон пиширишни бошлаб юбордим. Онам келса, мен

Хатлар — тақдирлар

дим. Тоғамниқига бориб, ҳамма гап-сўзларни айтиб бердим. Тоғамнинг оиласи мени яхши қабул қилди. Опам-дан қолган ёдгорим, деб мени фар-зандларидан кам қилмай, вояга етказ-ди.

Алам қиладиган томони, отам бир-рор марта ҳам мени излаб ортимдан келмади. Ҳаёт мендан онажонимни тортди олганди. Энди эса отам тирик, аммо етимдайман. Уни соғинаман. Балки мени кўргилари келаётгандир, деб ўйлайман. Аммо боришга журъат қила олмайдман. Болалигимдан қийин-чиликда катта бўлдим, онамнинг меҳ-рига тўя олмадим. Наҳотки энди отам-дан ҳам айрилган бўлсам, деб кўрқиб кетаялман.

Шу кунларда тоғамнинг уйига мени сўраб совчилар келишяпти. Агар на-сиб этса, келин-лик либосини кийсам, пешо-намдан ўпиб, бахт тилаб кузатади-ган отам келар-микан? Чунки то-ғам кўча-кўйда кўриб қолиб, бир неча марта уйига чорлабди, бирон кун ўтарман, деб-ди.

Бу ёзганларим бошимдан кечган воқеаларнинг юз-дан бири. Яхши-ямки, дунёда то-ғамга ўхшаган оқибатли инсон-лар кўп. Кеча ке-линойим мени уч-рашувга олиб чиқ-ди. Отасиз катта бўлган, олий маъ-лумотли бир йи-гит билан кўри-шиб гаплашдим.

Мендан тўққиз ёш катта экан. Босиқ, мулоҳазали, узоқ-ни кўзлайдиганга ўхшайди. Мен эса бу йил институтга ўқишга кириш учун тайёргарлик кўраётганимни айтдим. Унга ҳам бу қарорим жуда маъқул туш-ди. Янгам бўлса ўша йигитни макта-гани-мактаган. Билмадим, сўнгги сўзни барибир тоғам айтади.

Мени қийнаётган нарса, куну тун дадамни ўйлайман. Наҳот, бир бего-на аёлни деб ўз пушти камаридан бино бўлган ёлғиз фарзандини унут-ган бўлса?! Ишонгим келмайди. Хар сафар биздан бир ярим соатлик ма-софада жойлашган уйимизга отамни кўриб келиш учун отланаман. Ярим йўлга боргач, ўгай онамнинг кўрсат-ган зугумлари эсимга тушади ва яна ортимга қайтаман. Яқинда холам йўқлаб келганида отамнинг ҳам тоби йўқлигини, юраги безовта қилаётган-ини, устига устак хотини фарзанд кўролмаётгани етмагандек, ҳовлиси-ни сотиб, кўп қаватли уйдан квартира олиб кўчиб кетамиз деб кунора жан-жал қилаётганини айтиб қолди. Тоғам бу ҳақда қариндошларимизга масла-ҳат солибди. Яқинда бориб келишар-миш. Охири нима бўлади, ўша аёлга дадамнинг соғлиги, хотиржам яшаши-дан кўра пули, ҳовлиси керак эканли-ги энди аён бўлди. Ҳалиям кеч эмас, менимча.

Маслаҳат беринг, азизлар, қандай йўл тутайин? Ишонасизми, ҳар куни онам раҳматли тушларимга кириб чи-каяпти. Назаримда, жудаям безовта. Мен ҳозир ўзимдан ҳам кўра отамни кўпроқ ўйлапман. Қандай қилсам, унга ёрдам бера оламан? Шунча йил қийналиб яшаб, энди роҳат кўраман деганда, бу кўргуликлар керакмиди?

**ОЗОДА,
Тошкент.**

Биласизми?

ПАРДА ТАНЛАШ СИРЛАРИ

Ётоқхона учун ички тарафига қалин турли табиий матодан, устки қисмига эса босиқ рангли қалинроқ шойидан полгача узунликда парда тикилгани маъқул. Уни ётоқхона жи-ҳозлари рангига мослаб танлаш шарт эмас. Чунки қароватдаги ан-жомлар тез-тез алмаштирилишини эътиборга олиш керак. Ётоқхонага парда тикилаётганда матонинг ҳаво ўтказувчанлиги албатта эътиборга олинмиши лозим. Чунки ҳавони яхши ўтказмайдиган пардалар уйқусизлик, босинқираш каби нохуш ҳолатларга сабаб бўлиши мумкин.

Меҳмонхонага енгил матоли, ҳавони ва кўёш нурини яхши ўткази-диган, ёруғлики тўсмайдиган пар-да иллингани маъқул. Майда турли пардалар ва шойи матолар меҳмон-хонани янада кенгрок қилиб кўрсат-ди.

Болалар хонасига эса ёрқин рангли табиий матолардан фойда-ланган ҳолда чойшаблар рангига мослаб пардалар танланади. Қизлар учун турли гуллар, юракча ёки айқ-ча сурати туширилгани, ўғил бола-лар учун эса автомобиль ёки кема расми чойшаб ва пардалар мос ту-шади. Кичик ёшдаги болаларнинг оёғи пардаларга ўралишиб қолмас-лиги учун узунлигини полга 20 сан-тиметр етказмай тикилгани мақсад-га мувофиқ.

Ошхонага парда танланаётганда, у ердаги жиҳоз, дастурхон ёки кос-метик таъмир рангига эътибор қара-тилади. Юлқа, нафис ва ҳаво ўтка-зувчан матодан тикилган ошхона пардаларининг узунлиги тоқчадан сал пастроқда бўлгани яхши.

Пардалар матосини танлаётган-да уйнинг баланд-пастлигига ҳам аҳамият бериш лозим. Агар хона ун-чалик баланд бўлмаса, вертикаль гулли пардалар танлангани маъқул. Улар уйни баланд қилиб кўрсатади. Агар хона деворлари баланд бўлса, гуллари кўндалангига жойлаштирил-ган пардаларни танлаш лозим.

Матосидаги гуллари бир текисда сийрак ва нафис жойлашган парда-лар хонага кенглик ва шинамлиқ бе-ради. Аксинча, йирик ва зич гулли матодан тикилган пардалар хонани бироз торайтириб кўрсатади.

Қиммат матоли пардаларни харид қилишга маблағ етишмаса, парда-нинг юпка қисмини арзонроқ, устки қисмини эса қимматроқ матодан тан-лаш мумкин.

Ҳозирги пайтда дўконларда ипак, шойи ва зигир толасидан тайёрлан-ган матолар маъжуд. Уларнинг ҳар бири ўзига хос хусусиятга эга. Зи-гир толасидан тайёрланган матолар ҳавони жуда яхши ўтказиши ва кўп қаватли уйлар учун жуда қулай ҳисобланади. Оч пушти, оч сариқ ва қаймоқрангли ипак матодан тикил-ган пардалар офисларга ўзгача ши-намлик бағишлайди.

**Латофат САЪДУЛЛАЕВА
тайёрлади.**

ОНА(ОТАНИНГ ҲАМ)НИНГ ЎГАЙИ БЎЛМАЙДИ-КУ!

ҳ а м
онам бе-
тоб эди. Отам
ишда бўлгани учун
қўшнимиз Ҳабиба келинойи
мени мактабга олиб борди. Бир-икки
кунда йўлни билиб олдим ва ўзим
бориб келадиган бўлдим. Онажоним-
нинг юраги ўқтин-ўқтин хуруж қилар,
уйимиздагилар доим улар билан ово-
ра бўлишарди. Иккинчи синфга ўтга-
нимда онам менга сингил олиб кел-
ди. Уйимиз қувончга тўлди. Лекин уч
кундан кейин у ўлиб қолди. Қисмат-
нинг ўйинини қарангки, онам касал
бўлишига қарамай, мендан кейин яна
тўрт гўдакни дунёга келтирдилару,
улар ҳам бир ҳафта яшамай нобуд
бўлаверди.

Олтинчи синфга ўтган кезларим
отам онамни касалхонага ётқизи-
б келди. Бувим ва бувам кекасийб
қолишгани учун уй юмушлари менга
қолди. Дугоналарим сочларини ўриб,
тоза, чиройли, дазмолланган кийим-
ларда келишса, ич-ичимдан ўқсиниб
кетардим. Баъзида мактабнинг орқа
тарафига ўтиб, ҳеч ким йўқ жойга ўти-
риб олиб, онажонимни соғиниб йиғ-
лаб олардим. Уйга қайтгач, ҳар куни
икки маҳалла нарида турадиган ама-
кимникидан пиширилган нонлардан
олиб келардим. Дадам уларниқига
қопда ун олиб борардилар. Келин-
ойимнинг қовоқ-тумшугига қараб, нон
сўраш менга жуда оғир эди. Бола қал-
бим билан сезган эканманми, бир
куни келинойим: "Хизматкорингни то-
пиб олгансанлар, сенларга нон пиши-
ришдан бошқа ташвишим йўқми?!"
дея бақириб берди. Шундан сўнг
уларниқига ҳеч нарса сўраб борма-
дим. Эртаси куни уйимизда нон қол-
мади. Ўзим нон ёпишни ўрганиб ол-
сам, онам келганида кўриб хурсанд
бўлишини ўйлаб, хамир қилиб тандир-
га ўт ёқдим. Мункиллаб қолган бувим
менга парво ҳам қилмади. Бир зумда
зувалачалардан нон ясадимда, тан-
дирга ёпа бошладим. Қарасам, нон-
ларим бирин-кетин чўғ устига узилиб
тушиб, қуйиб кетди. Яхшиямки,
қўшнимиз Зумрад опа мени кузатиб
турган эканлар. Ёнимга келиб ҳамма-
сини ўргатди ва мен шу куни ўнта қул-

ё п г а н
иссиқ қулча-
ларни кўриб хурсанд
бўлади, деган бир ўй юрагим-
га ўзгача завқ берарди. Кунни бўйи
икки кўзим кўча эшикда бўлди.

Бироқ... Эшигимиз олдида маши-
на келиб тўхтаганида бувим мени маҳ-
кам бағрига босиб, йиғлаб юборди-
лар. Мен пиширган нонларни меҳри-
бонимнинг маъракаларига қўйдим...

Орадан бир йилча ўтгач, қарин-
дош-уруғлар йиғилишиб, отамни уй-
лантириш ҳақида маслаҳат қилишди.
Бу гапларни эшитиб, мен ўзимча қар-
шилиқ қилдим. Амма-холаларим, биз
— ота-боланинг аҳволига ачинаиб шун-
дай йўл тутишаётганини обдон тушун-
тиришди. Хуллас, уйимизга янги она
келди. Аввалига менга жуда яхши му-
носабатда бўлди. Кейин эса арзима-
ган нарсаларни деб отам ишдалигида
урадиган одат чиқарди. Кечкурун
ёлгон гапларни айтиб, отамни менга
қарши қайрай бошлади. Негадир отам
ҳам унга эътироз билдирмас, ҳатто
халиги аёл ўзининг олдида мени ко-
йиб, ура бошласам тарафимни ол-
масди. Мен бу пайтда 15 ёшга кир-
гандим. Уйдаги ишлардан қарчаб,
ҳориб, мактабга дам олиш, столга
бошимни қўйиб ухлаб олиш учун бо-
рардим.

Бир куни мактабдан қайтаётиб,
тошга қоқилиб тушдим. Уст-бошим-
ни қоқаётиб, қўйлагимнинг бир чети
йиртилиб кетганини кўрдим. Буни ўгай
онамга билдирмаслик учун китобим
билан яшириб ўтиб кетаётгандим, у
сезиб қолиб, мени қарғай бошлади ва
бошимга мушглаб қайта-қайта ура-
верди. Хушимдан кетиб йиқилиб
қолибман. Бир пайт кўзимни очсам,
эшик тагидаги зинада ётибман. Ўзим-
га келгач, аламдан роса йиғладим. Бу
уйда менга жой йўқлигини, агар қол-
сам, ўгай онам менга ҳеч қачон кун
бермаслигини тушуниб етдим ва ки-
йимларимни йиғиштириб, чиқиб кет-

ГАРОЙИБ ҲАКАМЛАР...

Бугун бутун дунё футбол кайфи-яти билан яшамоқда. Бразилияда бўлиб ўтаётган футбол бўйича XX жаҳон чемпионатида бизнинг ифтихоримиз Равшан Эрматов ҳам ҳакамлик қилмоқда ва у ҳамон энг адолатли ҳакамлар сафидадир. Бирок, футбол тарихида шундай ҳакамлар бўлганки, гаройиб саргузаштлари, ғалати қилиқлари билан миллионларни лол қолдиришган.

Аргентинанинг Пелварио шаҳарчасидаги жамоалар ўртасидаги ўйинда учрашувни бошқараётган ҳакамлар ўртасида муштлашув бўлган. Можаро бош ҳакам ён чизик ҳакамлари-нинг қарорини инobatга олмаганлиги туфайли келиб чиққан. Яъни, ён чизик ҳаками ўйиндан ташқари ҳолатда деб топган ҳолларда ҳам бош ҳакам ўйиндан ташқари ҳолатда киритилган голларни инobatга олаверган. Бу эса лaйcмeннинг нафсониятига теккан ва ўртада қисқа "сценарийли" муштлашув бўлиб ўтган.

Ўтган асрнинг 50-йилларида Италиянинг Сиена шаҳридаги ҳакамлар ўзлари футбол ўйнашга қарор қилишди. Икки жамоа тузишди ва улар майдонга чиқишди, ўйин бошланди. Шу пайт ўйинда бахли гол киритилди. Футбол кoидaларини ёдлаб олган 22 нафар ўйинчи-ҳакамнинг бирортаси ҳам бу вазиятда гол бўлганми-йўқ, билмасди. Натижада ҳамма ўз билганича қарор чиқара бошлади. Чунки ўйинни бошқарадиган ҳакам йўқ эди. Баҳс катта жанжалга айланди ва ушбу можаро полиция идорасида якун топди.

Англиялик ҳакам Энди Уэйн эса ўзига-ўзи кизил карточка кўрсатган ягона рефери ҳисобланади. Маҳаллий клублар ўртасидаги ўйинни бошқариш пайтда бир дарвозабон унинг қароридан норози бўлгач, ҳакам унинг юзига бошлаб мушт туширган ва бу қилиги учун ўзига кизил карточка кўрсатиб, майдонни тарк этган.

Футбол расмий ўйин сифатида ўйнала бошланган даврларда футбол ўйини қoидaларини ҳамма ҳам биллавермасди. Шу боис кўпинча футболчилардан бири ҳакамлик қилган. XIX аср бошларида Аргентинанинг чекка туманларида бирида ана шундай «ўйновчи ҳакам» фаолият кўрсатган. У ўша пайтлардаги «Бинед» номили маҳаллий жамоанинг ҳужумчиси эди. Рақиб дарвозасига бир қатор голлар уриш билан бирга ўша дарвоза томон бир қанча пенальтиларни ҳам ўзи белгиллаган. Уни маҳаллий мухлислар «тўпурар ҳакам» дейишарди.

Наргиза СИДДИҚОВА
тайёрлади.

“Бахтли бўлинг”

сахифаси

ДУГОНАМНИНГ ЎЗИ РОЗИ

Дугонам Ёқутхон 50 ёшда. Тўрт йил аввал турмуш ўртоғи оғир хасталикка чалиниб, дунёдан ўтиб қолди. Уч ўғил бир қизи уйли-жойли, оилали бўлиб ўзларидан тинчиб кетишган.

Негадир кейинги пайтларда Ёқутхон ўзини ёлғиз ҳис этаётгандек туюлаяпти. Бир кунги ўзи дардини ёриб қолди: “Ёш ўтган сари ёнингда сени тушунадиган сирдошинг бўлмаса қийин бўларкан. Дўст-дуго-

на, бола-чақа, неваралар ўз йўлига, лекин ўзим уйда ёлғиз қолган куним жуда билинади, буни бировга айтиб бўлармиди”. Хуллас, сездимки, дугонамга уни тушунадиган, суянчиқ бўладиган бир йўлдош керак. Бу ҳақда гап очсам, кулиб қўйди, демак, ўзи ҳам рози. Хуллас, 60 ёшгача бўлган, фарзандларидан тинган инсон учраса, хабар берсангизлар.

САНОБАР,
Сурхондарё вилояти.

ОНАСИЗ УЙ БЕФАЙЗ ДЕЙДИЛАР

Оилада икки қиз, уч ўғилмиз. Бундан бир ярим йил аввал кенжа укамни уйлантириш ниятида келин излаб юрган кезларимиз онам юрак хасталиги туфайли оламдан ўтди. Икки келин отамнинг хизматида. Бирок, онамнинг йўқлигига отамнинг кўникиши қийин бўляпти. Онасиз уйнинг файзи бўлмас экан. Бунинг устига кичик укам ҳам 28 ёшга қиряпти. Энди тўй ҳаракатини кечиктирмаслигимиз зарур. Бунинг учун эса отамга суянчиқ бўладиган, бизга, ука ва келинларимизга оналик қиладиган аёл керак. Шу боис сизлардан ёрдам сўраб мурожаат қилаялман. Отамнинг ёши 63 да. Уй-жойларимиз етарли. 50 ёшгача бўлган, фарзандларидан тинган, оқила аёл учраса, бизга хабар беринглар.

МУСЛИМА,
Тошкент шаҳри.

ЎЗИМИЗГА ЎХШАСАЙДИ

Фарзона 24 ёшга кирди. Ўзи серғайрат, пазанда қиз. Аммо минг афсуски, бир кўзида туғма нуқсони бор. Шу вақтгача кўп маротаба даволаб бу муаммони бартараф этишга ҳаракат қилдик. Аммо фойдаси бўлмади. Фарзонани суриштириб келган совчилар унинг нуқсонини эшитиб, қайтиб кетишяпти. Қизим ҳам фойзли бир хонадоннинг саришта келини бўлишни истардим. Ўзимиз қатори фарзандининг нуқсонидан сиқилиб, келин излаб юрган инсонлар бордир, деган ўйда сизларга мурожаат этишга мажбур бўлдим. Қизим ва оиламиз ҳақида маълумот олишни истаганлар тахририятга кўнғироқ қилишларини сўрардим.

РОБИЯ опа,
Кўкон шаҳри.

НОМЗОД КЎПУ...

Холидаҳон маҳалламиздаги одобли, саришта қизлардан. Икки акаси ва бир опаси ўз бахтидан тинган. Яқинда унинг онаси Собира опа менга кенжатоимнинг ёши ҳам ўтиб қолаяпти, қанийди, инсофли, иймонли бир йигитга узатсам, хотиржам бўлардим. Келаётган совчилар турли сабабларга

кўра, бизга маъқул келмаяпти, деб қолди. Ўйлаб-ўйлаб, охири сизларга мурожаат этишга жазм қилдим. Холидаҳоннинг ёши 29 да. Бухгалтерия соҳасида ишлайди. 40-45 ёшгача бўлган, касби тайин, қашқадарёлик йигитлардан номзодлар топилса, хабар берсангиз.

МУҚАДДАМ,
Қашқадарё вилояти.

СУРАТИГА ЭМАС, СИЙРАТИГА ҚАРАШСИН

Оилада ёлғиз фарзандман. Отам биринчи турмушидан ажрашганидан кейин онамга уйланган экан. Иккалалари ҳам биринчи гуруҳ ногирони бўлишгани учун мендан бошқа фарзанд кўришмаган экан. Ҳозир улар нафақада. Онам: “Тўйингни кўрсам эди, набираларимни эркалаш менга насиб қилармикан”, дея эзилиб гапирди. Мени сўраб келган совчилар эса иккинчи марта қайтиб келишмади. Ким билсин, балки уларга уй-жойларимиз ёки ота-онамнинг бевоблиги ёқмас. Лекин бир оддий ҳақиқатни ҳам айтиб қўяйин: бизнинг оиламиз ахил ва иноқ, ҳеч кимдан кам жойимиз йўқ. Ота-онам ҳам биз ногиронмиз, деб нолиб юришмайди. Аксинча, уйдаги юмушларни ҳам бажаришади. Одамнинг суратидан кўра, сийрати, қалби гўзал бўлиши керак-ку!

Ўзимга бироз ноқулай бўлса-да, сизлардан ёрдам сўрашга қарор қилдим. Ёшим 31 да. Оилавий поликлиникада ҳамшира бўлиб ишлайман. Мени тушунадиган ва қадрлайдиган инсонга турмушга чиқишни истайман.

ШАҲНОЗА,
Жиззах вилояти.

КАСАЛЛИГИМНИ ЮЗИМГА СОЛДИ

Ёшим 59 да. Турмуш ўртоғим Мастура билан 34 йил бирга яшадик. Қисматни қарангки, неваралик бўлганимизда ажрашиб кетишимиз хаёлимга ҳам келмаганди. Ёшлиқда оилада бирор можаро бўлса, келишиб кетавериш мумкин экан. Аммо ёшим ўтганида оғир гапни кўтара олмай қоларкансан киши. Борган сари муносабатларимиз чигаллашиб бораверди. Устига устак ўтган йили юрагим хуруж қилиб, мuddатидан олдин нафақага чиққандим. Аёлим ўшандан бери касаллигимни юзимга солиб, “Энди бир камим хаста эрни боқиш, қолувдимми, керакмас, ундан кўра бўлак яшаганимиз маъқул”, деб ҳар кун асабимга тегавергани сабабли, ниҳоят, ўз қўлим билан қурган уй-жойимни ташлаб чиқиб кетдим. Ҳозир укамникида яшайман. Яқинда уй олиш ниятидаман. 55 ёшгача бўлган, фарзандларидан тинчиган, меҳрибон аёл учраса, у билан оила қуриб, қолган умримни хотиржам яшаб ўтказсам, деган ниятда сизларга мурожаат этайман.

СУҲРОБ ака,
Тошкент вилояти.

ДИЛДОРАГА ДИЛДОШ КЕРАК

“Еганин ош деманг ёлғиз аёлнинг”, деб бежиз айтишмаган экан. Бундан тўққиз йил аввал турмуш ўртоғим билан ажрашдик. Биз борйўғи саккиз ой бирга яшаган бўлсак-да, лекин бирор куним ҳаловатда ўтганини эслолмайман. Эрим ишдан келгач, арзимаган бахоналарни топиб, жанжал чиқарарлар, аямай урарди. Ростини айтсам, ҳозир ўтмишим ҳақида эслашни ҳам хохламайман. Асли самарқандликман. Оилам бузилганидан кейин Тошкентга келиб, ижарага уй олиб, яшай бошладим. Тикувчилик цехига ишга кирдим. Аммо аёлнинг оиласи бўлмаса, ёлғизлигидан фойдаланиб, ортидан турли ивғовларни тарқатиб юрадиганлар кўп бўларкан. Ота-онам вафот этган, икки акам эса ўзидан ортайди. Менинг орзу-ҳавасларим билан қизикадиган, яқинроқ кўнгил етар сирдошим йўқлиги боис, ўзим сизларга мурожаат қилаялман. Ёшим 32 да. Асли касбим геолог. Тикувчилик билан ҳам шуғулланаман. 40 ёшгача бўлган, уйли-жойли, касб-кори тайин инсон бўлса, турмуш қурардик.

ДИЛДОРА,
Самарқанд вилояти.

БОЛА ҚЎЛИДАГИ ПУЛ

Пул, бу ҳамма учун ҳаётда зарур бўлган, одамлар имкон қадар кўпроқ топишга интиладиган, инсон меҳнати, мол-мулк, буюмларнинг нисбий даражадаги баҳосини белгиловчи воситадир. У киши эҳтиёжларини қондириб, ўрни келганда, имкониятлар эшигини ҳам очади. Пул тушунчаси ҳақида турли ёшдаги кишилар ҳар хил фикрлаши табиий, албатта. Бу маънода болаларнинг тасавури ҳам қизиқ.

Фарзанднинг пул ҳақида қандай ўйлашида аввало ота-она, оилада пул билан боғлиқ ўзаро суҳбатлар ёки келишмовчиликлар ҳам сабабчи бўлади. Менимча, ўсмирнинг пулга бўлган эҳтиёжи мактабга борганида ёки ундан олдинроқ ҳам туғилиши мумкин. Дейлик, бола 500 сўмга ручка олмоқчи. Ойиси унга 300 сўмлик ручкага етадиган пул берди. Болага эса 200 сўм етмаяпти ва энди унда пул муаммоси бошланади. Яна пул сўрайин деса, ойиси бермаслиги мумкин. Дадасидан сўрай деса, ойисидан пул олганлигини кўрди. Бизнингча, бу каби ҳолатларни шартли равишда, пулга заруратнинг митти босқичлари, дейиш мумкин.

Кейинги тушунчалар сал каттароқ эҳтиёжлар туфайли юзага келади. Кимдир боласига керагидан ортиқ, яна кимдир имкониятидан келиб чиқиб камроқ пул бериши мумкин. Бундай ҳолатда пулга эҳтиёж бошқачароқ шаклда пайдо бўлиб, болаларнинг тасавурида бу ҳол улар ўртасида тафовутни ҳосил қилади. Уйдагилар

камроқ пул берган бола кўнглида пулга нисбатан қандайдир кечинмалар, хоҳиш-истаклар ва, албатта, пул тушунчаси юзага кела бошлайди. Кейинги жараён эса ота-онасидан пулга боғлиқ истакларини қондириш, тенг-

дошларидан қолишмаслик учун пул олишда намоён бўлади. Бу истак-хоҳишлар катталар орасидаги муносабатларга ўхшаб ҳам кетади. Баъзи ўқувчилар "ким ўзар" маъносидан "кимнинг телефони зўр?", "кимнинг кийими чиройли?" деган саволларга қизиқади.

Пул — истакларни рўёбга чиқариш

О й н а

билан бирга тарбия билан боғлиқ муаммолар сабабчисига ҳам айланиши мумкин.

— Айрим ёшларда учраб турадиган манманлик, кибр, бошқаларни писанд қилмаслик каби салбий хусусиятлар шаклланишида пулнинг "ҳиссаси" катта бўлади, — дейди психолог Инобат Бобобекова. — Шундай ота-оналар борки, 6-синф ўқувчисига кунлик харажати 5000 сўмдан бераверади. Ваҳоланки, унинг бир кунлик харажати 2000-3000 сўмдан ошмайди. Чунки қўлида ойлик йўл чиптаси борлиги учун тушлиқдан бошқа харажатлар деярли йўқ. Фарзанднинг қўли "очиқроқ", холос. Унга ота-онаси пулни қандай харжлаш кераклиги ҳақида ўргатишга эътибор бермаган. Шунинг учун у пулни ўзи хоҳлаганча ишлатади. Масалан, интернет клубларга боради. Тарбиясига салбий таъсир қилувчи ҳар хил дисклар сотиб ола бошлайди ва ҳоказо.

Ота-оналар фарзандларига пул бергани яхши, фақат керагича, эҳтиёжи доирасида бўлса маъқулроқ. Чунки пул одамнинг фикри, тушунчаси ва албатта унинг феъл-атвори таъсир қилиш кучига эга, десак янглишмаймиз. Ота-она меъёридан ортиқ меҳрибонлик кўрсатавериши, яъни дили ўқимасин, деб боласига беҳуда пул бериши унинг маънавиятига ёмон таъсир қилиши мумкинлигини унутмайлик.

Маърифат БЕКТЕМИР кизи.

СПОРТ...СПОРТ...СПОРТ...

ЭРМАТОВ ЕТАКЧИЛИК ҚИЛМОҚДА

Бразилия яшил майдонларида давом этаётган футбол бўйича жаҳон чемпионати бетакрор учрашувлар, қутилмаган натижалар ва чиройли голлар билан миллионлаб мухлисларнинг диққат-эътиборини жалб этмоқда.

Албатта, юртимизда ҳам миллионлар ўйинининг илҳомдлари кўп ва улар ҳам Бразилиядаги мундиалнинг катта ҳаяжон, қизиқиш билан қузатиб бораётир.

Биз учун ушбу жаҳон чемпионатининг аҳамиятли, қувонарли жиҳати — унда ўзбекистонлик ФИФА рефериси Равшан Эрматов бошчилигидаги ҳакамлар гуруҳининг иштирок этаётганидир.

Жаҳон чемпионатининг "Е" гуруҳидан жой олган Швейцария ва Эквадор (2:1) терма жамоалари ўртасидаги бахсда аъло даражада ҳакамлик қилган Равшан Эрматов worldreferee.com сайти томонидан эълон қилинган рейтингда биринчи ўринни эгаллади.

Жаҳондаги футбол ҳакамлари фаолиятини таҳлил қиладиган мазкур сайт айти пайтда Бразилиядаги жаҳон чемпионати учрашувларини бошқараётган ҳакамларни баҳолаб бормоқда. Ўтган тўққизта учрашув натижаларига кўра, Швейцария — Эквадор ўйинини бошқарган Равшан Эрматов энг юқори балл билан ҳакамлар орасида етакчилик қилмоқда.

АКА-УКА ЖАҲОН ЧЕМПИОНЛАРИ

Грециянинг Кавала шаҳрида мактаб ўқувчилари ўртасида ўтказилган рапид — тезкор шахмат бўйича жаҳон чемпионатида ўзбекистонлик ака-ука Исроҳмон ва Жаҳохир Синдоровлар ғалаба қозонди.

Нуфузли мусобақанинг етти ёшга бўлган шахматчилар баҳсида иштирок этган Исроҳмон Синдоров тўққизта турнинг барчасида ғалаба қозонди. Ёш шахматчимиз барча рақибларини мағлубиятга учратиб, жаҳон чемпиони бўлди.

Тўққиз ёшга бўлган ўғил болалар ўртасида ўз икtidорини намоён қилган Жаҳохир Синдоров ҳам турнир давомида мағлубиятсиз ўйнади. У грециялик Маркос Казакос, россиялик Артеми Борисов, Лев Левкин, Михаил Друченко, Георгий Вдовин ва Владимир Анчиков ҳамда озарбайжонлик Самад Аслановни енгиб, яна бир озарбайжонлик шахматчи Мартин Саломов ва ҳиндистонлик Лоҳия Сиддхат билан дуранг ўйнади. Тўққиз имкониятдан 8 очко жамғарган Жаҳохир жаҳон чемпионатининг олтин медалини кўлга киритди.

Интернет манбалари асосида
Юлдуз ОМОНМУРДОВА
тайёрлади.

ҚУРИБ БИТКАЗИЛМАГАН УЙ

уни бошқа шахсга ўтказиш мумкинми?

Зарурат туғилганда, қуриб битказилмаган уйни нотариус орқали бошқа шахсга ўтказиш мумкинми?

С. Жамолiddинов,
Нарпай тумани.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2010 йил 30

мартда тасдиқланган "Нотариуслар томонидан нотариал ҳаракатларни амалга ошириш тартиби тўғрисидаги Йўриқнома"нинг 73-бандига асосан: "Қуриб битказилмаган уй, квартира, уйнинг ёки квартиранинг бир қисмини бошқа шахсга ўтказиш бўйича битим маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг бошқа шахсга ўтқа-

зишга рухсат бериш тўғрисидаги қарори мавжуд бўлган ҳолда тасдиқланиши мумкин."

Шунингдек, мазкур Йўриқноманинг 74-бандида қуриб битказилмаган уй, квартира, уйнинг ёки квартиранинг бир қисмини бошқа шахсга ўтказиш бўйича битимни тасдиқлашда қандай ҳужжатлар талаб қилиниши қайд этилган.

Саволга Нарпай туман 1-сон ДНИ нотариуси
Дилшод ЭШНИЁЗОВ
жавоб берди.

ДАЛИЛЛАР ТАЛАБ ҚИЛИНМАЙДИ

Уйини васият қилаётган киши шу уйга бўлган эғалик ҳуқуқини тасдиқловчи далилларни нотариусга тақдим қилиши зарурми?

Б. АБДУВАЛИЕВ,
Чиноз тумани.

Ўзбекистон Республикаси "Нотариат тўғрисида"ги Қонунининг 45-моддасида белгиланишича:

"Нотариуслар муомалага лаёқатли фуқароларнинг қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ тузилган ва уларнинг ўзлари нотариусга шахсан тақдим этган васиятномаларини тасдиқлайди. Васиятномаларни вакиллар орқали тасдиқлашга йўл қўйилмайди.

Васиятномани тасдиқлаб беришда васият қилувчидан унинг васият қилинаётган мол-мулкка бўлган ҳуқуқини тасдиқловчи далилларни тақдим этиш талаб қилинмайди."

Саволга Чиноз тумани 2-сон ДНИ нотариуси
Гулирох ХАТАМОВА жавоб берди.

АРИЗА ЎЗ КУЧИДА ТУРАДИМИ?

Никоҳни қайд этиш ҳақида ариза берган фуқаро бирор сабабларга кўра уч-тўрт ойгача ФХДё бўлимига боролмаса, берган аризаси ўз кучида турадими?

К. САИДҒАНИЕВА.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2013 йил 31 декабрда тасдиқланган "Фуқаролик ҳолати даволотномаларини ёзиш органларида иш юритиш тартиби тўғрисидаги Йўриқнома"нинг 90-бандига асосан: "Белгиланган муддатда йўқланмаган аризалар алоҳида йиғмажилдга тикиб борилади.

Никоҳ тузилганлигини қайд этиш тайинланган кундан бошлаб, уч ой ичида йўқланган аризалар бўйича никоҳ тузилганлиги қайд этилади. Бундай ҳолда никоҳ тузилганлигини қайд этиш ҳақидаги аризанинг орқа тарафидаги бўш жойга никоҳланувчи шахслар томонидан белгиланган муддатда келмаганлик сабаблари, никоҳ тузилганлигини қайд этириш истаги ва шу куннинг санаси ёзилиб, имзо қўйилади."

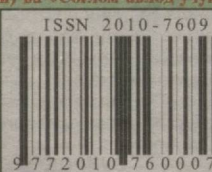
Саволга Оққўрғон туман ФХДё бўлими 1-тоифали инспектори Эльзара ЖАЛОЛОВА жавоб берди.

Муассислар: Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, «Болалар ва оилаларни қўллаб-қувватлаш» ассоциацияси (Болалар жамғармаси) ва «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия фонди

Тахририятга келган қўлемлар муаллифларга қайтарилмайди. Реклама материаллари мазмунини учун тахририят жавобгар эмас.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти — 15:00. Босишга топширилди — 15:00.

E-mail: oilavajamiyat@sarkor.uz

Бош муҳаррир:
Норқобил ЖАЛИЛОВ

Навбатчи муҳаррир — Дилором
МАТКАРИМОВА
Саҳифаловчи — Илҳом ЖУМАНОВ
Мусахҳиллар — Саидғани САЙДАЛИМОВ,
Мадина АЛЛАБЕРГАНОВА

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент — 100000. Амир Темур кўчаси
1-тор кўча, 2-уй. Мўлжал: Олой бозори ёнида

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида
0169-рақам билан рўйхатга олинган. Бюролма Г
— 637. Формати А-3, ҳажми 2 табоқ. Адади —
9629. Баҳоси келишилган нархда.

ОБУНА ИНДЕКСИ — 176

Қабулхона: (тел-факс) 233-28-20
Котибият: 233-04-35, 234-76-08
Мухбирлар: 233-04-50
«Оила» бўлими: 234-25-46

Web-site: oila-va-jamiyat.uz

1 2 3 5